C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1a-297/2024 Judecătoria Edineț sediul Central

1-24059305-03-1a-12082024 *Judecător*: Eugeniu Pșenița

D E C I Z I E

în numele Legii

28 ianuarie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,

În componența :

Președintele ședinței de judecată Ion Talpa

Judecătorii Oxana Mironov, Ecaterina Arseni

Grefier Valeria Dioneac

Cu participarea :

Procurorului Octavian Bodareu

Avocatului Vladimir Darii

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel, apelul avocatului Aliona Chistruga în interesele inculpatului Guțu Tudor ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024, în cauza penală privind condamnarea lui:

Guțu Tudor *****, a.n. *****, divorțat, studii medii, ne supus serviciului militar, ne angajat în câmpul muncii, anterior judecat, antecedentele penale stinse*;*

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal al RM,

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 07.05.2024-03.06.2024;

În instanța de apel: 12.08.2024-28.01.2024.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024, Guțu Tudor ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal al RM și în baza acestei Legii fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, în sumă de 30000 (treizeci mii) lei.

În conformitate cu art.64 alin. (3^1) Cod penal al RM, lui Guţu Tudor ***** i s-a explicat dreptul să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Guțu Tudor ***** a fost menținută măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Guțu Tudor ***** la data de 03.04.2024, aproximativ pe la orele 08:00, având intenţia de a încălca prevederile art. 29 din Constituţia Republicii Moldova - „Inviolabilitatea domiciliului”, intenţionat şi fără consimţământul proprietarului, a intrat fără permisiune în gospodăria cet.

*****, amplasată în raionul Edineţ, sat. *****, unde a deschis poarta de la volierul în care se afla câinele şi i-a permis să plece într-o direcţie necunoscută.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Guțu Tudor ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal al RM - violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliul sau în reşedinţa unei persoane fără consimţământul acesteia.

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Aliona Chistruga în interesele inculpatului Guțu Tudor ***** a declarat apel, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, cu casarea integrală a sentinței Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu Tudor ***** să fie achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului s-a invocat că în acțiunile inculpatului nu pot fi încadrate în baza art. 179 alin. (1) Cod penal al RM, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, atât latura obiectivă cât și latura subiectivă, deoarece la caz lipsește caracterul ilegal și abuziv a acțiunilor ultimului, așa cum prevede dispoziția normei incriminate.

Distinct, s-a invocat că dacă totuși instanța de apel va constata dovedită vinovăția lui Guțu Tudor ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal al RM, sentința contestată urmează a fi casată și pronunțată o nouă hotărâre ținând cont de condițiile de viață și familiare a acestuia, de faptul că nu este angajat în câmpul muncii, nu are surse de venit pentru a avea posibilitatea reală de a achita amenda în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei, mai mult, acuzatorul de stat a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă care a fost acceptată și de inculpat.

Argumentele părților:

În cadrul ședinței de judecată avocatului Vladimir Darii, acționând în interesele inculpatului Guțu Tudor ***** a pledat pentru admiterea apelului înaintat și pronunțarea unei noi decizii de achitare a inculpatului.

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Octavian Bodareu în ședința instanței de apel a pledat pentru admiterea parțială a apelului din alte motive decât cele invocate și pronunțarea unei noi decizii privind încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

Partea vătămată *****, fiind legal citată, în ședința de judecată nu s-a prezentat din motive necunoscute. Astfel, ținând cont de prevederile art. 415 alin. (5) Cod de procedură penală, Colegiul penal a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părții vătămate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia că, apelul avocatului Aliona Chistruga în interesele inculpatului Guțu Tudor *** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024, urmează a fi admis din alte motive decât cele invocate, cu casarea a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri din următoarele considerente:**

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de

către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art.414 Cod de procedură penală, (1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanţă.

În cadrul ședinței instanței de apel, potrivit informației din baza de date ”ACCES”, prezentat de către acuzatorul de stat s-a constatat că, la data de 28.07.2024 a survenit decesul inculpatului Guțu Tudor *****.

În acest sens instanța de apel menționează că, potrivit art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum şi în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

La fel, potrivit art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, sentinţa de încetare a procesului penal se adoptă dacă a intervenit decesul inculpatului.

În speță sunt pertinente și constatările Curţii Europene a Drepturilor Omului în hotărârea din 08.04.2008 în cauza *Grădinar contra R. Moldova*, în care Curtea a notat că „deși Grădinar a decedat înainte de reexaminarea cauzei pornite împotriva sa de către instanța de apel, el a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii de care a fost acuzat. Curtea are rezerve serioase față de un sistem de drept care permite judecarea şi condamnarea persoanelor decedate, având în vedere imposibilitatea evidentă a unor astfel de persoane de a se apăra”.

Astfel, Curtea a statuat că continuarea post-mortem a procesului penal și constatarea vinovăției sau nevinovăției decedatului în comiterea infracțiunii incriminate este inechitabilă și incompatibilă cu ansamblul de garanții acordate de art.6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și libertăților fundamentale, deoarece la momentul decesului acesta a beneficiat de prezumția de nevinovăție, iar în consecința decesului el a fost decăzut din posibilitatea exercitării dreptului la apărare.

De asemenea, Colegiul penal reține şi hotărârea *Nölkenbockhoff contra Germaniei din 25.08.1987*, în care Curtea a relevat că „principiul prezumției nevinovăției are scopul de a proteja „orice persoană acuzată de o infracțiune” de un verdict de vinovăție pronunțat împotriva sa până ce vinovăția sa va fi legal stabilită”.

În cauza *A.P., M.P. şi T.P. contra Elveţiei* Curtea a menționat că, „răspunderea penală încetează odată cu moartea autorului infracțiunii, şi a succede culpabilității defunctului nu este compatibil cu normele justiției penale într-o societate guvernată de preemțiunea dreptului”.

La fel, în cauza *Valah şi alţii contra Federaţiei Ruse* Curtea a indicat că, „procesul penal nu poate continua după decesul inculpatului, spre deosebire de un proces civil care poate fi intentat şi examinat după decesul inculpatului. Odată ce inculpatul a decedat, este lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu mai există”.

Astfel, instanța de apel reiterează că, tragerea la răspundere penală este personală. În cazul decesului inculpatului dispare subiectul componenței de infracțiune, motiv din care este imposibil a analiza fondul cauzei. Intervenirea decesului inculpatului produce efecte juridice imediate, din motiv că fiind constatată existența acestui fapt, survine temeiul legal privind încetarea procesului penal şi, respectiv, definitiv se stinge procesul penal, astfel că rămâne fără suport orice activitate procesuală, indiferent de faza în care se află. Odată ce inculpatul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice activitate procesual - penală, chiar dacă se prefigurează o soluție asupra fondului cauzei. După decesul inculpatului nu se mai poate derula acțiuni procedurale specifice tragerii la răspundere penală față de un subiect, dat fiind că nu mai există subiectul infracțiunii, în sensul art.21 alin.(1) şi (2) Cod penal. Respectiv, apare ca lipsită de temei juridic continuarea procesului de judecată în vederea adoptării soluției de fond ce vizează vinovăția inculpatului, odată ce acesta nu există.

Totodată Colegiul penal atestă că, la judecarea apelului, succesorii legali a inculpatului Guțu Tudor ***** nu au depus cerere în temeiul art. 69 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală privind reabilitatea persoanei decedate la momentul examinării cauzei penale.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide asupra soluției de încetare a procesului penal de învinuire a inculpatului Guțu Tudor ***** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 179 alin. (1) Cod penal al RM în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, în legătură cu faptul că a intervenit decesul acestuia.

Sintetizând circumstanțele reliefate suprapuse la textele de lege enunțate, Colegiul penal va admite apelul avocatului Aliona Chistruga în interesele inculpatului Guțu Tudor ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024 în cauza penală privind condamnarea lui Guțu Tudor ***** din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței și pronunțarea a unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță în sensul descris supra, în rest sentința se va menține fără modificări.

În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul avocatului Aliona Chistruga în interesele inculpatului Guțu Tudor ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț sediul Central din 10 iulie 2024 în cauza penală în privința lui Guțu Tudor ***** se admite din alte motive decât cele invocate, cu casarea a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM, procesul penal intentat în privința lui Guțu Tudor ***** învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal al RM se încetează în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la data pronunțării ei.

Dispozitivul deciziei adoptat şi pronunțat public la 28.01.2025.

Decizia motivată pronunțată public şi înmânată părților la 05.03.2024.

Președintele ședinței, judecătorul: **Ion Talpa**
Judecătorii: **Oxana Mironov**
Ecaterina Arseni